

עפ"ג 41723/11/14 - י פ נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בתל אביב - יפו בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ג 41723-11-14 פ נ' מדינת ישראל

בפני כב' הנשיאה דבורה ברלינר, אב"ד
כב' השופט ג'ורג' קרא, ס"נ
כב' השופטת אסתר נחליאלי-חיאט

י פ המערער:

נגד

מדינת ישראל המשיבה:

פסק דין

1. המערער הורשע בבית משפט קמא על סמך הודייתו בעבירות שיוחסו לו בכתב האישום המתוקן: תקיפה הגורמת חבלה של ממש וכן היזק בזדון.

אלה עיקרי העובדות:

המתלוננת מס' 1 נסעה ברכבה בתאריך 14.8.12 בת המערער קפץ על רכבה והחל לנפץ את השמשה הקדמית באמצעות אגרופיו, השמשה אכן התנפצה והמתלוננת נטשה את הרכב והתרחקה מן המקום.

למקום התקרבה מי שהיתה בדיעבד המתלוננת מס' 2 בתיק זה, והציעה את עזרתה למערער אשר דימם בעקבות ניפוץ השמשה. המערער תקף אותה בכך שהיכה בראשה עד אשר נפלו משקפיה והיא איבדה את הכרתה למספר רגעים.

למתלוננת מס' 2 נגרמו חבלות של ממש כמפורט בכתב האישום.

2. בעקבות הסדר הטיעון, הופנה המערער לקבלת תסקיר של שירות המבחן, שיבחן את שאלת הרשעתו בדיון, זאת לאחר שהוסכם על כך שיפצה את המתלוננת בסכום של 15,000 ₪.

בסופו של יום, לאחר שהמתלונן שילם את הפיצוי והתקבל לגביו תסקיר של שירות מבחן, סבר בית משפט קמא כי נסיבותיו של תיק זה אינן מאפשרות סיום התיק ללא הרשעה.

3. בית משפט בחן את נסיבות ביצוע המעשה ובראש ובראשונה את הטענה עליה לא היתה מחלוקת, כי המערער עשה מה שעשה בעקבות שימוש ותחת השפעתה של פטריית הזייה שאותה נטל סמוך לפני

ביצוע העבירות בהן הורשע.

עדיין סבר כי השיקול העיקרי אותו על בית המשפט לראות לנגד עיניו הוא רמת האלימות שבה נהג המערער. באירועים מעין אלה **"שתוצאתן אף היתה עלולה להיות חמורה בהרבה ניתן לומר כי נסיבות ביצוע המעשה גוברים על שיקולי השיקום של הנאשם"**. מדובר באירוע שהסלים שהרי תחילתו בניפוץ שמשת רכבה של מתלוננת 1 והמשכו בחבלות שנגרמו למתלוננת מס' 2 שכל חפצה היה לעזור למערער.

לפיכך, קבע בית המשפט כי המערער יורשע בדין. על המערער הוטלו 6 חודשי מאסר על תנאי למשך שנה, צו מבחן שתוקפו למשך שנה גם כן. כן חויב המערער לבצע 120 שעות של של"צ (שאותן כבר ביצע).

4. הערעור שבפנינו נסוב רובו ככולו על שאלת הרשעתו של המערער.

את הדגש שם ב"כ המערער כפי שניתן לצפות על מצבו הנפשי של המערער בזמן ביצוע העבירה. כפי שצוין המערער נטל פטריית הזייה והשפעותיה עליו היו בלתי צפויות, וגרמו לו לאיבוד עשתונותו עד לכלל ביצוע המעשים שבביצועם הורשע.

המערער לא היה מלכתחילה ער להשפעות הקשות של אותה פטריית הזייה, ונטל אותה מתוך סקרנות, לרוע המזל - התוצאות היו קשות.

באשר לחלקה השני של "המשוואה" (לעניין סיום הליך פלילי ללא הרשעה), טען ב"כ המערער כי למערער יגרם נזק של ממש. המערער עוסק בפיתוח מערכות מחשוב הוא מהנדס תוכנה, בעבר שירת ביחידה טכנולוגית במודיעין. עבודתו כרגע היא בחברה שמספקת פתרונות טכנולוגיים ללקוחות רבים, לרבות לקוחות בטחוניים הרשעתו מעמידה בספק רב את יכולתו להמשיך לעבוד באותה חברה. האינטרסים של החברה דורשים כי עובדיה לא יהיו בעלי הרשעה פלילית, שעל כן, הרשעתו קרוב לוודא תוביל לפיטוריו.

לעניין זה הוצג מכתב לבית משפט קמא ובדיעבד גם לנו המאשר את הדברים.

עוד הפנה ב"כ המערער לנסיבות החיים הקשות של המערער כמשתקפות מתסקיר שירות המבחן.

בשורה התחתונה, הטענה היא כי המערער בזמן שביצע את העבירות היה תחת התקף פסיכוטי כתוצאה מנטילת הפטריה ואין לערער את כל עתידו בשל התנהגותו בשעה שהיה שרוי באותו התקף.

5. בישיבה הקודמת שהתקיימה בפנינו בתאריך 13.4.15, ראינו לנכון להמשיך לעקוב לאחר התנהלותו של המערער לתקופה משמעותית נוספת שבסופה נקבל תסקיר משלים.

הזהרנו את המערער כי אין בכך אמירה באשר לתוצאה הסופית ואת דברנו נאמר כאשר שיהיה בפנינו התסקיר המשלים.

היום הונח בפנינו התסקיר המשלים מיום 16.9.15, התסקיר הוא חיובי ויותר מחיובי. שירות המבחן מצוין כי המערער נקי משימוש בסמים. המערער השתלב בטיפול פרטי אצל פסיכולוג, הוא נוטל חלק בטיפול באופן

קבוע מתמיד בו, ומשתף בקשייו את הגורם המטפל. במהלך הטיפול פרש את הדילמות והקשיים שחווה ונראה כי הוא מפיק תועלת מהטיפול.

שירות המבחן התייחס לזעזוע שחווה המערער עקב האירוע נשוא כתב האישום.

שירות המבחן נעזר בחוות הדעת של הפסיכיאטר המטפל. מחוות הדעת עולה כי המערער היה כאמור בהתקף פסיכוטי כאשר מסקנה זו נשענת גם על חוסר הפשר וחוסר הטעם שבמעשיו.

התנהגות מסוג זה של המערער היא תוצאה אפשרית כתוצאה משימוש בסם הזיה כגון פטריית ההזיה שהמערער נטל.

הספרות המקצועית מכירה אכן במצב פסיכוטי שנגרם כתוצאה מכך. הפסיכיאטר מציין כי התגובה הקיצונית של המערער היא "שילוב של פעולת החומר והאישיות של הנבדק". עוד עולה מחוות הדעת המצוטטת כאמור בתסקיר שירות המבחן כי השפעותיו הפסיכולוגיות של האירוע נמשכות עד היום והמערער עדיין סובל מפגיעה נפשית מתמשכת לטראומה שחווה.

כיון שכך, הסיכון שהמערער יחזור לקחת סם הזיה קטן ביותר. המערער מנהל אורח חיים נורמטיבי ושולל התממשות סיכון זה.

על רקע האמור לעיל, גם התסקיר המשלים, כמו התסקיר המקורי תומך בביטול הרשעה:

המערער התנסה "בחומר פסיכואקטיבי מבלי שהבין מלכתחילה את ההשלכות החמורות של אותו חומר" ומקבל אחריות מלאה על מעשיו ואף השתלב בטיפול לצורך העמקת הבדיקה.

שירות המבחן ממליץ כאמור לבטל את ההרשעה, ולהסתפק בצו השל"צ אותו ביצע המערער עובר לדיון היום.

6. לענין הנזק הקונקרטי מפנה הסנגור לאותו מכתב מהמעסיק שהוזכר לעיל, ומכתב עדכני באותה רוח. הסניגור הגיש מכתב מיום 30.8.15 שבו כותב מעבדו של המערער כי החברות שלמכרזים אליהם מתכוונת החברה לגשת, מתמחות בנושאים בטחוניים וכן חברות מסחריות דוגמת אל על. אם לא יוכל המערער לתרום בהשתתפות במכרזים אלה לא תהיה ברירה אלא לפטרו.

7. התביעה טוענת כי אין מקום לבטל את ההרשעה, התביעה מפנה לתוצאות החמורות של האירוע, במיוחד לפגיעה במתלוננת 2.

לענין נזק קונקרטי, טוענת התביעה כי מדובר בסכנת פיטורין ולא מעבר לכך.

8. **דין והכרעה**

התלבטנו לא מעט בתיק זה, כך בישיבה הקודמת וכך גם היום שעל כן נטלנו לעצמנו פסק זמן נוסף במהלך הדיון היום, כדי לשוב וללבן את הסוגיה.

אין צורך לשוב ולצטט את הפסיקה הנותנת ביטוי למושכל היסוד ולפיו סיום הליך ללא הרשעה הוא חריג. כך היה וכך הווה גם בפסיקה העדכנית ביותר. רק לעיתים רחוקות ונדירות ייעתר בית המשפט להמלצת שירות המבחן לסיום ההליך ללא הרשעה, גם כאשר מדובר בהמלצה חד משמעית המעוגנת היטב בממצאים ובהתרשמות מהנאשם ומאישיותו. לא זו בלבד שחזקה עלינו מצוות הפסיקה, אלא שאנו מסכימים עמה ומיישמים אותה בלב שלם. ככלל, עבירה שבוצעה - הרשעה בצידה. ההרשעה נותנת ביטוי להיבט הנורמטיבי ומן הראוי שהיבט זה יכתוב את התוצאה.

עדיין בסופו של יום, החלטתנו היא לקבל את העתירה ולבטל את ההרשעה.

9. דעתנו היא כי האדם שביצע את המעשה איננו האדם העומד היום לדין בפנינו. שוכנענו מן האמור בתסקיר שירות המבחן, הנשען כאמור על ממצא פסיכיאטרי כי המערער היה בהתקף פסיכוטי שבמהלכו לא היתה לו שליטה על מעשיו, הוא פעל כאוטומט שאינו מבין ואינו רוצה בתוצאות מעשיו.

אין מדובר בהשפעה המערפלת את חושיו של הנתון לה או מחלישה את מעצוריו, אלא כאמור בהתקף פסיכוטי הגובל במחלת נפש, על ההשלכה שיש לקרבה לסייג שעניינו מחלת נפש, לעניין דרך סיום ההליך.

שוכנענו כי המערער לא רצה בתוצאות מעשיו ולו היתה בידיו השליטה לא היה דבר רחוק ממנו מאשר ביצוע המעשים בהם הורשע.

10. לא רק חוות הדעת הפסיכיאטרית מחייבת מסקנה זו, אלא גם המעשים עצמם.

מלכתחילה לא היתה בדל סיבה מדוע ניפץ המערער את שמשת הרכב של המתלוננת מס' 1.

אין מדובר במי שהאלימות היא חלק מהווייתו והוא נוקט באלימות כדרך שגרתית לפתרון בעיותיו.

מן התסקיר עולה כי האירוע חריג בדרך חייו של המערער, ומכאן החיזוק למסקנה כי מדובר בהתקף פסיכוטי שבמהלכו איבד המערער לחלוטין את השליטה על מעשיו.

חלקו השני של האירוע, קרי, התקיפה האלימה וחסרת הפשר של המתלוננת מס' 2, מחזקת את המסקנה.

מתלוננת זו חפצה לסייע כאמור למערער המדמם בעקבות ניפוץ השמשה, ו"זכתה" כפועל יוצא מכך לתקיפה ולתוצאותיה החמורות.

אנו רחוקים מהקלת ראש בתוצאה הקשה של התקיפה, אולם, כאמור עצם התרחשותה מהווה נדבך נוסף במסקנתנו כי מי שביצע את המעשה - איננו המערער, אלא אדם שפעל כאוטומט כאשר הוא אינו מבין מה הוא עושה באותו רגע.

11. באשר לחלק השני, קרי הנזק הקונקרטי - בית משפט קמא סבר כי יש נזק קונקרטי ואנו תמימי דעים עימו בנושא זה. המכתב מיום 30.8.15 מדבר בעד עצמו והוא משקף נזק ראלי וממשי.

אנו מדגישים כי לא היינו מסתפקים בנזק כנושא על גבו את משקל ההכרעה בתיק זה, אולם כשהוא מצטרף

לקביעתנו הבסיסית כאמור לעיל, נראה לנו כי יש מקום לקבל את העתירה.

נראה לנו כי זהו המקרה החריג שבו ניתן לעשות שימוש באותה דרך נדירה של סיום ההליך ללא הרשעה.

אנו מבטלים את הרשעתו של המערער כאשר הפיצוי והשירות לתועלת הציבור ישארו בעינם.

ניתן והודע היום כ"ד תשרי תשע"ו, 07/10/2015 במעמד הנוכחים.

אסתר נחליאלי-חיאט,
שופטת

ג'ורג' קרא, ס"ב

דבורה ברלינר, נשיאה
אב"ד